

Lærere i Snedsted Sogn.

Ved P. CHR. SØRENSEN.

I SNEDSTED SOGN er der tre Skoler: Snedsted, Aarup, og Elsted.

LÆRERE VED SNEDSTED SKOLE:

1. *Christian Graversen Nørgaard* (1837-1889).

Lærer Nørgaard (se Side 247) var først ansat som Hjælpelærer hos den affældige Degn Kjær i Snedsted og blev hans Eftermand i Embedet. Han havde foruden sin almindelige Skolegerning ogsaa Forpligtelse til at vejlede Seminarieeleverne i praktisk Skolegerning. Ludvig Chr. Müller siger om ham: "Han er en udmærket Lærer undtagen i Indenadslæsning, hvori jeg kun vil kalde ham god. Han er en ypperlig Vejleder for Seminaristerne og forstaar at tale med Børnene som ingen anden, har Stoffet og Sproget fuldkommen i sin Magt og kender Almuens nøje som den, der er opvokset iblandt dem". Ludvig Chr. Müller, satte stor Pris paa ham, og han var mange Gange Müller til megen Hjælp baade overfor Eleverne og overfor Befolkningen, især naar Müllers opfarende Sind var løbet af med ham. Müller sagde selv: "Det er min Pæl i Kødets, denne Hidsighed".

2. *N. P. Fabricius* (1889-1905).

Fabricius var født den 26. Marts 1856 i Vestervig og var Søn af Gaardejer Johannes Nikolajsen og Hustru Karen Mouritsen. Han dimitteredes fra Gjedved Seminarium 1883 med Karakteren: Duelig, virkede saa adskillige Steder, som Lærer, først ved Stoutrup ved Aarhus og derefter i Stenbjerg, Nr. Nissum, Sjørring og Snedsted, hvor han først var Hjælpelærer for Lærer Nørgaard, for derefter i 1889 at blive hans Efterfølger i Embedet.

Lærer Fabricius var ugift. Han blev angrebet af Tuberkulose og maatte to Gange holde Hjælpelærer, sidste Gang ca. 1½ Aar. Han var politisk interesseret og var sikkert en dygtig Lærer. 1905 døde han og blev begravet i Vestervig.

Senere Lærere i Snedsted: Christian Jensen Rysgaard 1906-1925. Marinus Jeppesen Brunsborg fra 1925.

LÆRERE VED AARUP SKOLE.

1. *Peder Christian Olesen Legind* (1844-1850).

Legind var født den 7. August 1817 som Søn af Ole Jensen Legind, Nørhaa, og Sønnesøn af Jens Olesen, der ejede Gaarden "Legind" ved Nørhaa Sø. Han dimitteredes fra Snedsted Seminarium 1837 med 1. Karakter, var indtil 1844 Hjælpelærer ved Lindahlsminde Skole i Vestervig, fra 1844 til 1850 Lærer i Aarup, fra 1850 til 1854 Lærer og Kirkesanger i Hvidbjerg paa Mors, hvor han døde den 9. August 1854.

Lærer Legind blev gift 1844 med Caroline Marie Aggerholm, Søndbjerg Skole paa Thyholm. Den for ca. et Aars Tid siden afdøde 91-aarige pensionerede Lærer Legind, Fjerritslev, var hans Søn.

2. *Hans Peter Petersen* (1850-1859).

Han var født den 29. Januar 1828 i Guderup paa Als, dimitteret 7. August 1848 med "Udmærket duelig" fra Snedsted Seminarium, Huslærer paa "Glorup" paa Mors et Par Aar, blev kaldet til Lærer ved Aarup Skole 1850, hvorfra han forflyttedes til Sjørring i Efteraaret 1859, hvor han virkede som Lærer og Kirkesanger indtil sin Død den 13. Juli 1887.

Lærer Petersen var gift to Gange, begge Gange i Snedsted Kirke; hans anden Hustru var en Søster til den første.

Af hans Børn var en Søn Sognepræst i Frederikshavn, og en anden var Lærer i Lille Næstved.

3. *C. Nielsen Jespersen* (1859-1875).

Han var født den 13. April 1824, dimitteret fra Snedsted Seminarium 1843, Lærer i Rubjerg i Vendsyssel i 7½ Aar, blev kaldet til Lærer ved Aarup Skole 1859. Han maatte i flere Aar holde Hjælpelærer, og i 1875 pensioneredes han og flyttede, efter i nogle Aar at have boet i Aarup, til Thisted 1879, hvor han døde den 31. Oktober 1881.

Lærer Jespersen blev gift 1852 i Vestervig Kirke med Johanne Nielsdatter fra Handrup.

4. *Peter Nikolaj Frost Fibiger* (1875-1914).

Lærer Fibiger var født den 8. Juli 1850 i Rosholm Præstegaard som Søn af Sognepræst Fibiger, der var Provst for Hassing-Refs Herreder. Han tog Præliminæreksamen 1866 fra Thisted Realskole og Lærereksamen 1869 i København, var Privatlærer i Hobro, senere Huslærer paa Samsø til September 1871. Fra September 1871 til 24. Februar 1875 var han Lærer for Lindahlsminde vestre Skoledistrikt i Vestervig. Den 24. Februar 1875 blev han kaldet til Lærer ved Aarup Skole.

Lærer Fibiger pensioneredes 30. September 1914. Han bosatte sig paa "Annekset" til "Øland", idet hans Søn Vilhelm Fibiger (nuværende Folketingsmand og Kirkeminister) var blevet Ejer af "Øland". Lærer Fibigers Hustru, Mathilde, døde kort efter, at de havde forladt Skolen, hvorimod Fibiger levede til den 23. Septbr. 1926. Han og hans Hustru ligger begravet paa Harring Kirkegaard.

Senere Lærer i Aarup: Peder Christian Sørensen fra 1914.

LÆRERE VED ELSTED SKOLE.

1. *P. K. Thøgersen* (1870-1873).

Lærer Thøgersen var den første Lærer i Elsted. Han forflyttedes til Harring 1873, og efter et Par Aars Forløb derfra til Ørum, hvor han døde.

2. *E. H. Jakobsen* (1873-1876).

Han Virkede som Lærer i Elsted indtil sin Død den 24. April 1876.

3. Søren Ditlevsen (1876-1922).

Lærer Ditlevsen har under "Personalía" i Embedsbogen citeret: "Dan vort Hjerte, løs vor Tunge, saa vi bede, saa vi sjunge yndelig i Jesu Navn".

Han skriver derefter:

"Søren Ditlevsen, Søn af Gaardfæster Ditlev Sørensen og Hustru Maria Dorthea Johannsen, født i Fjellerad, Gunderup Sogn ved Aalborg, den 20. Februar 1852. For at forberede mig til Lærergerningen nød jeg i Tiden fra 1. Novbr. 1869 til 1. Maj 1871 Undervisning paa Fjellerad Højskole, fik derefter fra 1. Novbr. samme Aar Plads som Lærer ved Hedegaardenes Biskole i Bislev Sogn ved Nibe, hvor jeg virkede til Maj 1874. Fra nævnte Tid til August 1875 var jeg Lærer paa Opdragelsesanstalten Holstejnsminde paa Sjælland og nød samtidig Undervisning paa Hindholm Højskole. Fra 1. Oktober 1875 til samme Dato 1876 var jeg Lærer paa et Børnehjem i Willerslev i Thy, men da dette nedlagdes, og da Lærerembedet i Elsted, Snedsted Sogn, samtidig var ledigt, kom jeg til fra 16. Oktober 1876 at lede Undervisningen der, og med Ministeriets Tilladelse kaldtes jeg, der ingen Eksamen havde, den 7. Marts 1877 til Embedet her. Den 29. August 1882 fik jeg Ministeriets Tilladelse til at maatte søge Embeder med samme Rettigheder som Seminarister. Gift 1. Oktober 1879 med Ane Maria Katrine Eriksen Mose, Datter af Gaardejer Erik Sørensen Mose i Elsted. Pensioneret 1. Maj 1922".

Lærer Ditlevsen havde megen Interesse for gamle Folkeminder, og han har foretaget Vandringer i sine Ferier for at samle Stof til disse Minder. Det var navnlig Ordsprogene, der interesserede ham, og han har samlet 1400, især fra Thy, og et udmærket Udvalg af dem er i Aaret 1912 udgivet af "Danske Folkeminder". Blandt Ordsprogene indtager Skæmtesprogene en særlig fremtrædende Plads.

Nationalmuseet og Museet i Thisted havde ogsaa hans store Interesse, og han har leveret mange Bidrag til "Historisk Aarbog". - Efter at have forladt Skolen boede han i nogle Aar i Snedsted, hvor hans Hustru, Ane Kathrine Mose, født 16. Jan. 1859, døde 27. Septbr. 1927. Han flyttede til sidst til Odense og boede hos en Datter og Svigersøn, og her forblev han til sin Død, den 26. August 1933. Han og hans Hustru, en Søn og en Datter ligger begravet paa Snedsted Kirkegaard. Af hans Børn er en Søn Redaktør af "Lollands Posten".

Det var lige ved et halvt Aarhundrede, han var Lærer i Elsted. I Skolestuen i Elsted hænger et stort Billede af den gamle Lærer.

Senere Lærere i Elsted:

Marinus Jeppesen Brunsborg 1922-1925. Forflyttedes 1925 til Snedsted Skole.

Viggo Jensen 1925-1929. Forflyttedes 1929 til Galtrup Skole paa Mors.

C. Søltoft Pedersen fra 1929.

(Historisk Aarbog for Thisted amt 1942, side 247-252)